

MINISTERUL EDUCAȚIEI

LIBRARIA DELFIN

Valentin Băluțoiu

Anita-Sabina Niculescu

Maria Grecu

Paula-Coca Horga

ISTORIE

Clasa a VI-a

UNITATEA 1

Călători și Călătorii – Europa și Lumea Nouă

1. Călătoriile și percepția spațiului în Evul Mediu; mijloace de transport	8
Proiectul.....	11
2. Marile descoperiri ale europenilor: drumuri și teritorii; consecințe asupra vieții oamenilor	12
Fișa de personaj istoric.....	15
Studiu de caz. Lumea Nouă: cunoaștere, misionarism și exploatare	16
Investigația.....	18
Fixare și consolidare. Lectură istorică.....	19
Recapitulare.....	21
Evaluare.....	22

UNITATEA 2

Geneza spiritului modern

1. Renașterea: geneza spiritului modern, umanismul	24
Studiu de caz. Leonardo da Vinci și Michelangelo Buonarroti.....	28
Studiu de caz. Niccolò Machiavelli.....	30
Studiu de caz. Giordano Bruno și Galileo Galilei.....	32
Studiu de caz. William Shakespeare.....	34
Fixare și consolidare.....	36
Evaluare.....	37
2. Reforma. Contrareforma	38
Aplicații.....	41
Studiu de caz. Barocul.....	42
Fixare și consolidare.....	44
Evaluare.....	45
3. Absolutismul.....	46
Studiu de caz. Soliman Magnificul	48
Studiu de caz. Ludovic al XIV-lea. Palatul de la Versailles	50
Studiu de caz. Petru cel Mare.....	52
Evaluare.....	54
Recapitulare.....	55

UNITATEA 3

Spre o nouă societate

1. Revoluția Glorioasă	58
2. Iluminismul – rațiune, drepturi, implicarea oamenilor în viața publică.....	62
Studiu de caz. Montesquieu, J.J. Rousseau, Voltaire....	64
3. Viața cotidiană. Opinia publică în secolul al XVIII-lea.....	66
4. Constituirea S.U.A. Declarația de Independență. Constituția.....	68
Investigația.....	71
5. Revoluția franceză. De la supus la cetățean	72
Aplicații.....	75
Studiu de caz. Declarația drepturilor omului și ale cetățeanului.....	76
Fixare și consolidare.....	77
6. Napoleon I și răspândirea ideilor revoluției franceze în Europa	78
Fixare și consolidare. Lectură istorică.....	81
Investigația.....	82
Evaluare.....	83
7. Revoluția industrială. Impactul în viața oamenilor...	84
Fixare și consolidare.....	86
Recapitulare.....	87
Evaluare.....	88

UNITATEA 4

Secolul naționalităților

1. Statele moderne: revoluție și emancipare națională	90
Studiu de caz. 1848 în Europa	94
Studiu de caz. Românii și modernitatea	96
Fixare și consolidare.....	99
Studiu de caz. Formarea statelor naționale în secolul al XIX-lea: Germania.....	100
2. Epoca victoriană. La Belle Époque	102
Fixare și consolidare.....	105
Recapitulare.....	107
Evaluare.....	108
Recapitulare finală.....	109
Evaluare finală.....	111

CĂLĂTORIA SPRE MODERNITATE

Chiar dacă omul nu poate călători în timp, încă de la început el străbate Pământul căutând hrana zilnică pentru a supraviețui. Treptat, călătoria omului în timp duce la apariția civilizației, la formarea popoarelor și a statelor.

Pe măsură ce dezvoltă mijloacele de transport, omul străbate și marea, descoperă noi drumuri și teritorii, culturi și civilizații și își începe **călătoria spre modernitate**.

În anul **1492**, Cristofor Columb descoperă o *Lume Nouă*, un nou continent, necunoscut până atunci europenilor, care este numit America.

Astăzi, așa cum anticipa Jules Verne, omul pășește pe Lună, călătorește în Cosmos și cercetează spațiul marin.

Dragi elevi, după cum am învățat în clasa a V-a, evenimentele călătoriei omului în timp au loc ca urmare a unor cauze pe care le putem identifica sau pe care uneori nu le putem reconstitui cu precizie. Fiecare proces și fapt istoric, la fel ca fiecare acțiune umană are o cauză, o desfășurare și este urmat de consecințe asupra vieții oamenilor.

**DRAGI ELEVI, SĂ ÎNCEPEM ÎMPREUNĂ
CĂLĂTORIA SPRE MODERNITATE!!!**

DRAGI ELEVI, în acest capitol:

- ✓ Veți descoperi informații despre călătoriile și călătorii care au dus la marile descoperiri geografice.
- ✓ Veți descoperi cum marile călătorii schimbă percepția spațiului din Evul Mediu.
- ✓ Veți înțelege importanța descoperirii *Lumii Noi* de către Cristofor Columb și a primei călătorii în jurul lumii întreprinsă de Fernando Magellan.
- ✓ Veți întâlni personalități fascinante ale istoriei precum marii exploratori: Marco Polo, Cristofor Columb, Fernando Magellan, Vasco da Gama.
- ✓ De asemenea, vă veți da seama de modul în care aceste călătorii ilustrează curiozitatea omului și dorința sa permanentă de a afla lucruri noi.

Prin activitățile de învățare propuse:

- ➡ Veți examina spațiile istorice pe baza hărților.
- ➡ Veți folosi termeni istorici cunoscuți în situații noi de comunicare.
- ➡ Veți redacta texte cu informații oferite de surse.
- ➡ Veți analiza sursele scrise sau vizuale pe baza unor cerințe.
- ➡ Veți recunoaște cauzele, desfășurarea și consecințele unor evenimente istorice.
- ➡ Veți realiza un produs care să illustreze contribuția diferitelor civilizații la dezvoltarea patrimoniului cultural comun.
- ➡ Veți alcătui un portofoliu care să prezinte urmările unui eveniment.

Călătoria lui
Bartolomeo Diaz la
Capul Bunei Speranțe
1487-1488

Cristofor
Columb descoperă
America
1492

Vasco da Gama
descoperă noul
drum spre India
1497-1498

Pedro Cabral
descoperă
Brazilia
1500

Fernando Magellan
face prima călătorie
în jurul Pământului
1519-1522

Axa cronologică - Marile descoperiri ale europenilor

Colaborați și elaborați un proiect care să ilustreze schimbarea percepției asupra spațiului din Evul Mediu până astăzi, ca urmare a dezvoltării mijloacelor de transport și de orientare.

➔ **Un proiect necesită următorii pași:**

1. Alegerea unei probleme/teme/subiect.
2. Culegerea, organizarea activității, prelucrarea informațiilor.
3. Elaborarea produsului final.
4. Evaluarea proiectului.

➔ **De ce vom realiza proiectul?**

Pentru că așa vom înțelege mai bine consecințele acțiunii și interacțiunii umane în decursul istoriei.

➔ **Ce cuprinde proiectul?**

Proiectul nostru va cuprinde: pagina de titlu, școala, clasa și perioada (timpul) de realizare. Proiectul va avea trei capitole în care vor fi adunate materialele realizate de fiecare grupă.

Împărțiți clasa în 3 grupe de elevi.

Grupa 1 va prezenta două mijloace de transport, apărute în Evul Mediu, care favorizează marile călătorii ale europenilor și consecințele apariției lor.

Grupa 2 va prezenta importanța unui instrument de orientare și importanța hărților maritime și geografice în timpul marilor călătorii.

Grupa 3 va realiza și prezenta un afiș (poster) care să ilustreze evoluția mijloacelor de transport și orientare din Evul Mediu până astăzi.

➔ **Cum vom lucra?**

- Alcătuiți un plan al subiectului, în cadrul fiecărei grupe.
- Împărțiți între voi sarcinile de lucru.
- Identificați sursele de documentare (căutați informații și imagini utilizând Internetul, vizitați biblioteca școlii).
- Stabiliți criteriile de evaluare a produsului final.

➔ **Cum vom evalua activitatea?**

Evaluarea activității se face cu:

F. Astrolab din secolul al XVI-lea

Fișa de observare sistematică a activității și comportamentului elevilor

Atitudinea față de activitate/Aspectul vizat	Da	Nu	Parțial
Manifestă interes și plăcere față de activitate.			
Urmează pașii indicați.			
Cere ajutor când are nevoie.			
Utilizează materialele adunate și le împarte cu ceilalți.			
Are capacitate de a lua decizii.			
Manifestă toleranță și acceptă punctele de vedere diferite de cel propriu.			
Își asumă responsabilități.			
Realizează sarcina dată până la capăt și participă la realizarea produsului final.			

Autoevaluați-vă modul în care ați participat la investigația propusă.

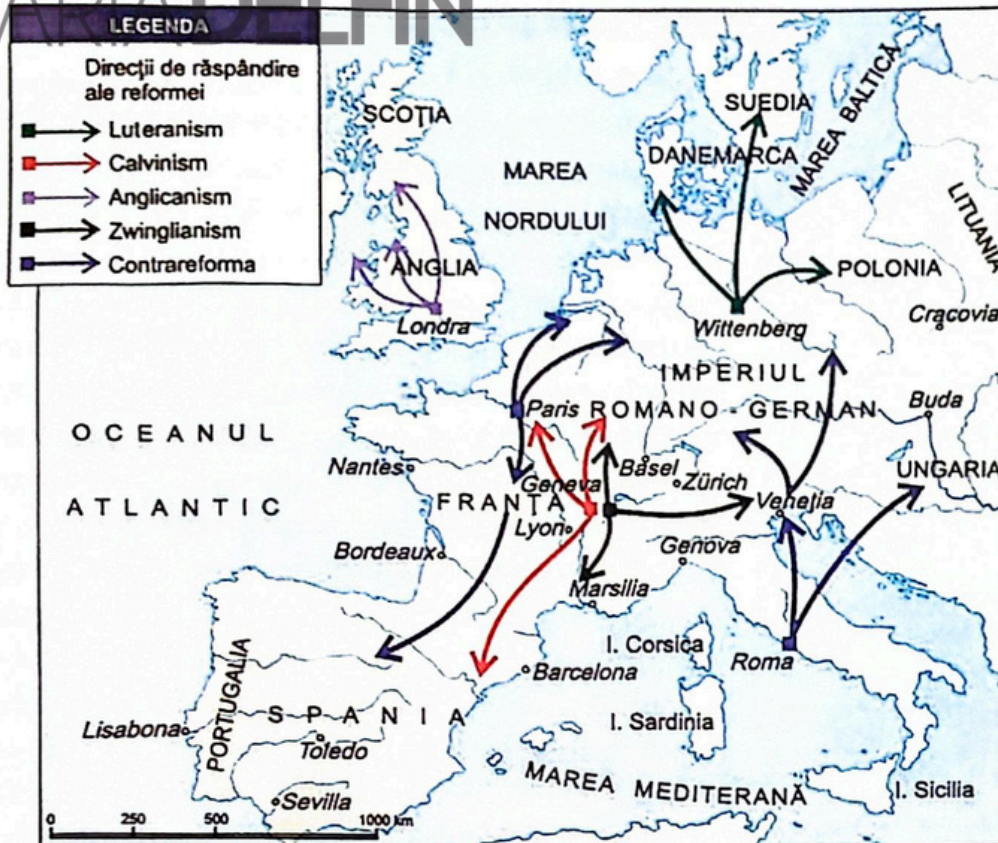
Criterii	Da	Nu	Parțial
Am respectat tema proiectului.			
Am cerut ajutor atunci când am avut nevoie.			
Am colaborat cu ceilalți colegi de echipă.			
Am organizat materialele și spațiul de lucru.			
Am participat la formularea concluziilor.			

APLICAȚII!

LIBRĂRIA DELFIN

H. Reforma. Contrareforma

I. Examinează cu atenție harta (H). Răspunde la următoarele întrebări.

1. Urmărește pe harta (H) principalele direcții de difuzare a ideilor Reformei. Notează în caiet.
2. Urmărește pe harta (H) principalele direcții de difuzare a ideilor Contrareformei. Notează în caiet.
3. Notează în caiet câte un centru de difuzare a cultelor protestante înscrise pe hartă.

Luteranism	Calvinism	Anglicanism	Zwinglianism

4. Urmărește pe harta (H) principalele direcții de difuzare a ideilor Contrareformei. Notează în caiet un centru de difuzare a ideilor Contrareformei.

Notă! Zwinglianismul reprezintă o ramură a Reformei promovată de Huldrych Zwingli în Elveția.

Colaborați pentru a realiza o investigație!

Realizați o investigație pornind de la întrebarea:

Cum s-a manifestat Reforma în spațiul românesc? (întrebarea constituie identificarea problemei care trebuie rezolvată).

Clasa se împarte în mai multe grupe de elevi. Fiecare grupă va studia câte una din următoarele probleme:

- Provincia din spațiul românesc în care s-a manifestat cu precădere Reforma.
- Cauzele pătrunderii Reformei în spațiul românesc.
- Personalități ale Reformei în spațiul românesc.
- Influențe ale Reformei asupra ortodoxiei românești.

Pentru realizarea investigației se pot utiliza surse precum:

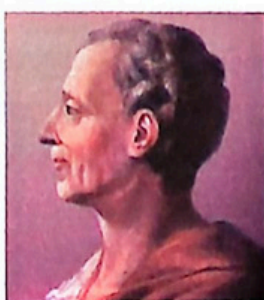
1. Lucrări de specialitate privind istoria românilor/minorităților naționale din România.
2. Informații culese de pe Internet (incluzând surse vizuale), utilizând motoare de căutare și tastând cuvintele cheie „Reforma religioasă în spațiul românesc”.

Cum vom evalua activitatea?

Evaluăm activitatea cu Fișa de observare sistematică a activității și comportamentului elevilor.

LIBRARIA DELFIN
SPRE O NOUĂ SOCIETATE

Wilhelm
de Orania
(1689-1702)

Montesquieu
(1689-1755)

George Washington
Primul președinte
american
(1789-1797)

Robespierre
(1758-1794)

Napoleon I
Împărat al Franței
(1804-1815)

ȘI, ÎN SFÂRȘIT, CĂLĂTORIA NOASTRĂ A AJUNS ÎN EPOCA MODERNĂ!

Marile descoperiri geografice, Renașterea, Reforma aduc un suflu nou în viața oamenilor. Acum, apare o nouă formă de guvernare mai apropiată de interesele societății: statul modern, al cărui prim exemplu este Anglia. Exemplul englez îi inspiră pe gânditorii iluminiști care propun principii și valori sociale și politice noi.

În *Lumea Nouă* apare un stat organizat conform acestor principii și idei: Statele Unite ale Americii.

În Europa, Franța cunoaște o mare revoluție inspirată de operele iluminiștilor. Ideile acestora sunt răspândite în întreaga Europă de armatele cuceritoare ale lui Napoleon. Noul tip de societate are consecințe și în plan economic: se desfășoară revoluția industrială, apar noi surse de energie și invenții care îmbunătățesc viața oamenilor.

DRAGI ELEVI, în acest capitol:

- ✓ Veți descoperi informații despre apariția unui nou model de organizare a statului, monarhia parlamentară britanică.
- ✓ Veți descoperi gânditori iluminiști, principii și valori iluministe și geneza opiniei publice.
- ✓ Veți înțelege importanța revoluțiilor și a consecințelor acestora în evoluția societăților moderne.
- ✓ Veți întâlni personalități fascinante ale istoriei: Napoleon I, „părinții fondatori” ai S.U.A.
- ✓ De asemenea, vă veți da seama de impactul revoluției industriale asupra evoluției lumii moderne.

Prin activitățile de învățare propuse:

- ➡ Veți analiza evenimente istorice prin utilizarea surselor care oferă perspective multiple.
- ➡ Veți realiza un produs care ilustrează contribuția diferitelor civilizații la dezvoltarea patrimoniului cultural comun.
- ➡ Veți alcătui un portofoliu care prezintă urmările unui eveniment/act decizional pentru evoluția unor comunități umane.
- ➡ Veți face exerciții de descriere a consecințelor acțiunii umane din spații și perioade istorice folosind surse variate.

1688

Revoluția Glorioasă

sec. XVII-XVIII
Iluminismul

1776-1787

Constituirea S.U.A.

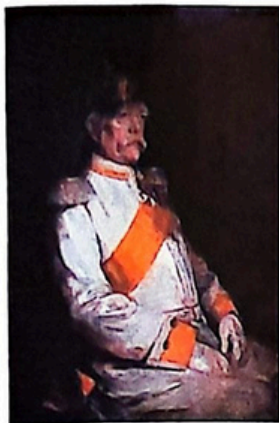
1789-1794

Revoluția franceză

1804-1815

Napoleon I

SECOLUL NAȚIONALITĂȚILOR

Otto von
Bismarck
(1815-1898)

Regina
Victoria
(1837-1901)

Carol I
(1866-1914)

AM AJUNS ÎN SECOLUL NAȚIONALITĂȚILOR

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, pe harta Europei apar noi state moderne: Germania, Italia și România. Apariția lor este favorizată și de răspândirea ideilor avansate pe întregul continent de către armatele lui Napoleon Bonaparte. Acestea contribuie la dezvoltarea națiunilor în Europa și la dezvoltarea conștiinței apartenenței locuitorilor la comunități mai mari, în cadrul cărora oamenii vorbesc aceeași limbă, au aceeași istorie, cultură și interese economice. Statele moderne constituie cadrul necesar progresului societății, economiei, culturii și afirmării națiunilor libere în Europa.

Această perioadă înseamnă și apogeul puterii britanice în timpul domniei reginei Victoria (*Epoca victoriană*) și constituie o perioadă plină de realizări pentru Europa, cunoscută sub numele de *La Belle Époque*.

DRAGI ELEVI, în acest capitol:

- ✓ Veți descoperi informații despre trezirea la viață a națiunilor europene aflate în componența marilor imperii ale epocii și despre revoluția din anul 1848.
- ✓ Veți înțelege importanța apariției și dezvoltării statelor moderne.
- ✓ Veți înțelege ce este un stat național și cum s-au format statele naționale Germania și România.
- ✓ Veți călători în epoca victoriană și în *La Belle Époque*.
- ✓ Veți descoperi personalități excepționale ale istoriei românilor: *Alexandru Ioan Cuza* și primul rege al românilor, *Carol I*.

Prin activitățile de învățare propuse:

- ➡ Veți identifica informațiile oferite de surse cu privire la un fapt istoric.
- ➡ Veți descrie surse referitoare la un fapt istoric, pe baza unui plan dat.
- ➡ Veți analiza evenimente istorice prin utilizarea surselor care oferă perspective multiple.
- ➡ Veți alcătui postere/afișe cu informații selectate din surse istorice și Internet.
- ➡ Veți realiza prezentări pe o temă istorică utilizând mijloace digitale.
- ➡ Veți identifica rolul unor personalități istorice, analizând surse diferite.

1830-1831
Revoluții
în țări europene

1848-1849
Revoluția
de la 1848

1859-1866
Se constituie statul
român modern

1871
Se proclamă
Imperiul German

1837-1901
Epoca
victoriană

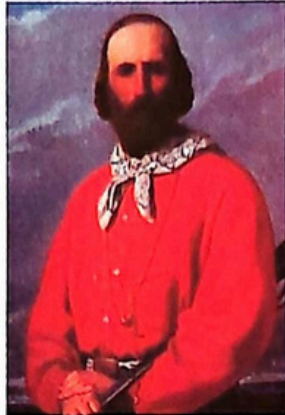
Fixare și consolidare

LIBRARIA DELFIN 4. Secolul naționalităților

I. Examinează cu atenție cele patru personalități ale secolului naționalităților și organizatoarele grafice A, B.

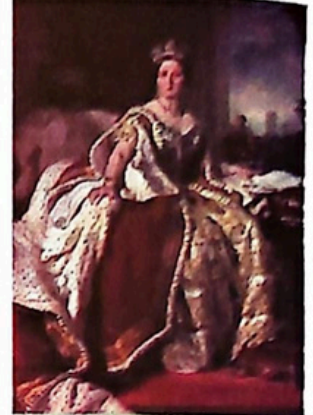
Gheorghe Petrović
Este conducătorul revoluției sârbe izbucnite în 1804

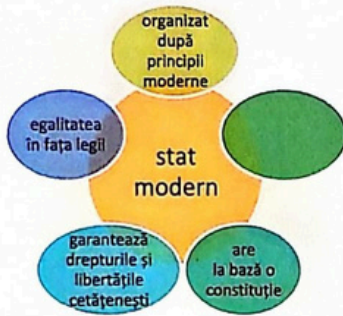
Giuseppe Garibaldi
(1807-1882)
Este unul din eroii naționali ai Italiei

Otto von Bismarck
(1815-1898)
Este artizan al formării statului național german

Regina Victoria
a Marii Britanii
(1837-1901)

1. Care dintre cele patru personalități consideri că a influențat cel mai mult secolul naționalităților? Motivează-ți opinia.
2. Găsește încă o caracteristică a statului modern și a națiunii.
3. Realizează cele două organizatoare grafice în portofoliul digital.

A. Statul modern - caracteristici B. Națiunea - caracteristici

II. Examinează cu atenție tabelul de mai jos cu deziderate ale fiecărei națiuni europene la 1848.

Francezii sunt nemulțumiți de sistemul electoral nedrept, care nu oferă drepturi politice pentru toți cetățenii.	Germanii doresc să trăiască într-un singur stat organizat pe baza unei constituții în care să fie stabilite principiile noi de organizare.	Italianii doresc independența, unitatea și modernizarea societății și a statului ce urmează să apară.	Ungurii vor să se elibereze de sub stăpânirea austriacă și cer desființarea iobăgiei.	Românii doresc realizarea unei societăți întemeiate pe principii moderne, îmbunătățirea situației țăranilor și formarea unui stat român modern prin unirea Țării Românești cu Moldova.

Notează o acțiune sau o consecință a acțiunilor revoluționare la 1848 din fiecare spațiu istoric.

1. Localizează pe hartă imperiile multinaționale din secolul al XIX-lea. Notează în caiet.
2. Localizează pe hartă trei state naționale constituite în secolul al XIX-lea. Notează în caiet.
3. Prezintă apariția statului modern român în aproximativ o jumătate de pagină pe caiet.